

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Rusu Marin și avocatul acestuia Căpățînă Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Rusu Marin Valerian,

născut la 18 octombrie 1990, originar și domiciliat până la reținere în mun. Chișinău, com. Condrița.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 17 decembrie 2014 - până la 22 octombrie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 30 noiembrie 2015 - până la 18 martie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 25 iunie 2016 - până la 16 noiembrie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 22 octombrie 2015, Rusu Marin a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit.c) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Rusu Marin a fost învinuit de faptul că, la data de 28 octombrie 2013, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prezentându-se ca lucrător al firmei SRL „Repar” în timp ce se afla în apartamentul nr. 208, din str. Socoleni 10, mun. Chișinău, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul efectuării lucrărilor de reparație în apartamentul menționat, a dobândit ilicit de la proprietarul acestuia Rusu Vitalie, suma de 6 160 lei, după care, primind banii, s-a eschivat, neexecutând lucrările de reparație în termenul stabilit, cauzându-i

părții vătămate o pagubă materială în proporții considerabile în sumă totală de 6 160 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui Rusu M. în baza art. 190 alin. (2) lit.c) Cod penal, cu aplicarea art. 34 CP, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de vizează gestionarea bunurilor pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa aplicată, să-i fie adăugată parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Briceni din 04 iunie 2015, definitiv stabilindu-i pedeapsa de 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce vizează gestionarea bunurilor pe un termen de 5 ani.

S-a menționat că instanța greșit a apreciat probele acumulate, adoptând o hotărâre de achitare reieșind doar din declarațiile inculpatului, că ultimul nu a avut nici o intenție rea de a nu executa lucrările de reparație asumate, fără a lua în considerație faptul că Rusu M. primind banii de la Rusu V. a dispărut și nu răspundea la telefon, fără a efectua careva lucrări de reparație, fapt confirmat inclusiv prin declarațiile lui Gheorghiuța M.

Totodată, instanța de fond a reținut că după primirea sumei de bani, inculpatul a venit în apartamentul victimei însoțit de două persoane pentru a le prezenta volumul de lucru, fapt care confirmă că inculpatul a transmis banii întreprinderii „RepAp” și nicidecum nu i-a însușit. Însă faptul dispariției inculpatului, precum și lucrările de reparație nefinisate, demonstrează intenția ultimului de a duce în eroare partea vătămată, precum și însușirea banilor prin impresie falsă că a adus niște lucrători, care vor efectua lucrările de reparație menționate.

Necătând la faptul că în cadrul ședinței de judecată partea vătămată a declarat că a încercat să verifice existența întreprinderii „RepAp”, constatând că asemenea firmă nu există, instanța a concluzionat greșit că victima nu a întreprins nimic în vederea restituirii sumei de bani de la firma sus menționată, calificând relațiile apărute între părți drept de antrepriză.

Astfel, cele nominalizate confirmă că Rusu M., având scopul dobândirii ilicite a mijloacelor bănești și prezentându-se ca angajat al SRL „RepAp”, știind cu certitudine că această întreprindere nu există, a înșelat partea vătămată, în rezultat cauzându-i un prejudiciu material considerabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016, a fost admis apelul declarat de procuror, casată total sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

- Rusu Marin a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit.c) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere sau de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 3 ani. În baza art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa aplicată sa adăugat parțial pedeapsa fixată prin sentința Judecătorei Briceni din 04 iunie 2015, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere sau de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul lui Rusu Vitalie prejudiciul material în sumă de 6160 lei.

5. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii de către Rusu Marin a infracțiunii prevăzută de art. 190 alin.(2) lit.c) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții considerabile*, concluzionând că instanța de fond nu a verificat sub toate aspectele împrejurările de fapt și de drept a cauzei în raport cu probele anexate.

Astfel, în speță s-a stabilit că, Rusu Marin la 28 octombrie 2013, prin abuz de încredere și înșelăciune, a dobândit ilicit de la partea vătămată Rusu V., bani în sumă totală de 6160 lei, cauzându-i acestuia un prejudiciu material în proporții considerabile.

Prin urmare, inculpatul prin crearea unei situații de încredere, sub pretextul efectuării lucrărilor de reparație în apartamentul lui Rusu V., prezentându-se ca persoană responsabilă a SRL „RedAp” – coordonator, i-a prezentat o cerere cu conținut fals, ducându-l în eroare, la convins să-i transmită benevol bani în sumă de 6160 lei, iar ulterior s-a eschivat de la executarea obligațiilor, chipurile asumate.

Mai mult ca atât, potrivit informației SIC „Acces” web s-a stabilit că întreprinderea SRL „RedAp” nu există. Însă, atât inculpatul, precum și partea vătămată au semnat contractul denumit cerere din 28 octombrie 2013, care are caracter fictiv.

Necătând la faptul că o asemenea firmă nu există și, respectiv inculpatul

nu desfășura asemenea gen de lucrări de construcție, partea vătămată a fost înșelată, având o reprezentare greșită a situației, lucru ce l-a determinat de a transmite voit banii în sumă de 6160 lei.

În atare situație, inculpatul, prin comportamentul său, bazat pe înșelăciune și abuz de încredere, a exercitat o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei, deposedându-l de bani în proporții considerabile. El a prezentat vădit fals realitatea, folosind conștient raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă, a ascuns faptele și împrejurările reale ale cazului, a căror necunoaștere au determinat eroarea victimei privind legalitatea transmiterii banilor către acesta, după care s-a eschivat de la îndeplinirea obligației asumate.

Astfel, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament se califică ca escrocherie, deoarece în cazul dat, inculpatul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

În cazul escrocheriei, victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau abuzului de încredere.

Totodată instanța a reținut că nerecunoașterea vinovăției inculpatului nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și verificate în ședința instanței de apel, dovedesc în totalitate săvârșirea infracțiunii de către Rusu M.

La stabilirea pedepsei, instanța a luat în considerație prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei, persoana vinovată, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, considerând necesar de aplicat în speță, la stabilirea pedepsei definitive prevederile art. 84 alin.(4) Cod penal.

La fel, soluționând chestiunea cu privire la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată în baza art. 387 alin. (1) CPP, a considerat că sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei solicitate de partea civilă, dispunând încasarea sumei de 6160 lei în contul reparării prejudiciului material.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar inculpatul și avocatul acestuia Căpățână Ion, care au solicitat:

- inculpatul, invocând ca temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct.12) CPP, solicită, casarea hotărârii contestate cu menținerea sentinței,

invocând că instanța de fond corect a reținut că în acțiunile sale nu există nici o formă de înșelăciune sau abuz de încredere. Totodată, a indicat că nu a contestat în termen decizia instanței de apel, deoarece copia deciziei a primit-o prin poștă la 30.05.2016.

- avocatul Căpățînă I., care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) și 9) CPP, solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului a invocat că decizia contestată este ilegală și nefondată, iar învinuirea adusă inculpatului este bazată pe presupuneri.

Astfel, consideră că instanța de fond corect a conchis că acuzarea nu a prezentat probe concludente privind primirea de la partea vătămată Rusu V. a sumei de 6160 lei de către inculpat, precum și că acesta a dispus de bani la dorința sa.

Din materialele cauzei rezultă că banii au fost primiți de inculpat pentru a fi transmiși ulterior SRL "RepAp". Mai mult ca atât, primirea acestei sume de bani nu poate fi considerat sub nici o formă ca dobândire ilicită de bunuri, deoarece contractul întocmit este un temei legal de apariție a drepturilor și obligațiilor civile, prevederi stipulate în art. 8 alin.(2) lit.a) Cod civil.

În speță, nu sunt prezente elementele infracțiunii de escrocherie și anume înșelăciunea sau abuzul de încredere, or partea vătămată în declarațiile depuse la urmărirea penală a indicat că nu l-a cunoscut pe Rusu M., că i-a achitat suma de 6160 lei pentru procurarea materialelor de construcții, lucru care urma să fie efectuat de către reprezentanții firmei și nu personal de către Rusu M.

Prin urmare, nu poate fi vorba de careva relații de încredere între părți, or, inculpatul nu a beneficiat de încrederea din partea victimei, Rusu M. a stabilit inițial un onorariu bănesc pentru serviciile acordate, fapt ce nu poate fi interpretat ca relații de prietenie sau încredere, solicitând să i se de-a buletinul de identitate, tot din lipsa de încredere.

Totodată, a menționat că decizia instanței de apel a primit-o prin intermediul oficiului postal la 18.05.2016.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Căpățînă I. în numele inculpatului, solicitând inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că

recurentul nu este de acord cu modalitatea de apreciere a probelor, iar motivele date nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) CPP. Temeiurile pe care s-a bazat recurentul nu persistă în cauză, iar decizia instanței de apel cuprinde toate motivele expuse în apel, astfel aceasta corespunde prevederilor procedurale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

8.1. Cu referire la recursul inculpatului Rusu Marin

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Or, art. 427 alin.(1) CPP, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit textului recursului declarat de inculpat acesta invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 12) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci *când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

Colegiul penal conchide că temeiul invocat nu persistă în cauză, deoarece instanța de apel nu a făcut o altă încadrare juridică a faptelor comise de către Rusu Marin decât cea în baza căreia acesta a fost pus sub învinuire.

Totodată, recurentul nu indică nici un argument în susținerea acestor motive, nu invocă concret, care sunt argumentele care ar confirma că nu a comis infracțiunea imputată, or din conținutul recursului rezultă că acesta invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a nevinovăției sale în cele incriminate.

Analizând decizia recurată, Colegiul penal conchide că la cercetarea cauzei, instanța de apel a ținut cont în deplină măsură de prevederile

normelor prevăzute de articolele 26, 27, 99-101 Cod procedură penală, și întemeiat a dedus concluzia că, acțiunile lui Rusu Marin întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar, și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În cazul dat, instanța de apel la examinarea apelului declarat a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, a verificat și a apreciat conținutul probelor și valoarea lor probatorie, cu expunerea analizei desfășurate și minuțioase a acestora în textul deciziei adoptate.

Concluzia instanței de apel contestate este justă și se confirmă prin cumulul de probe administrate: - *declarațiile părții vătămate Rusu Vitalie date în cadrul urmăririi penale și ședinței de judecată în instanța de fond (f.d.30, 156, vol.I)* unde acesta a comunicat că nu se află în nici un fel de relații cu inculpatul. Aproximativ prin luna octombrie 2013, a hotărât să facă reparație în apartamentul în care locuiește împreună cu familia sa. Tot ei, prin intermediul site-ului „999.md”, au găsit un anunț afișat de o firmă cu denumirea de SRL „RepAp”, care se ocupa cu reparația apartamentelor. Au apelat la numărul indicat și i-a răspuns o persoană de gen masculin, care a comunicat condițiile în care vor efectua reparația în apartamentul acestora. Ei au fost de acord cu condițiile impuse, și la 28.10.2013, întorcându-se de la serviciu a observat în fața blocului o persoană de gen masculin cu vârsta între 20-24 ani, înălțimea de 1,80-1,85 cm, corpolența plinuță care s-a apropiat și s-a prezentat ca lucrător al firmei SRL „RepAp”, care i-a adresat o întrebare, dacă dorește să încheie contract cu firma respectivă pentru prestarea serviciului ales. S-au

ridicat în apartament, unde au încheiat contractul. Pentru a se asigura, a cerut de la persoana dată un act de identitate, care a comunicat că este necesar să se deplaseze până în or. Durllești, mun. Chișinău, unde urma să-i prezinte actul de identitate, ceea ce au și făcut. Astfel, la 29.10.2013, a fost sunat de către acesta, care i-a comunicat, că este necesar de un avans pentru procurarea materialelor, după care sau întâlnit pe adresa str. Socoleni 10, ap. 208, mun. Chișinău, unde i-a transmis banii în suma de 6 160 lei. Între timp a venit inculpatul cu doi băieți și s-a uitat și au plecat. Peste câteva zile s-a întâlnit pe bd. Ștefan cel Mare, iar inculpatul i-a dat niște băieți care au mers cu el să vadă ce trebuie de făcut în apartament. Victima i-a întrebat cum lucrează ei dacă nu știu ce trebuie de făcut, la ce aceștia i-au spus că nu sunt de la firmă și că caută anunțuri de pe site-ul „999.md”. Atunci a înțeles că nu este nici o firmă și s-a întors înapoi, l-a sunat pe inculpat să-i întoarcă banii, i-a spus că se dezice de toate, urmând să-i restituie suma de banii. Inculpatul i-a spus că trebuie să scoată niște bani de la banca și tot îl amâna. Ulterior l-a mai telefonat, însă acesta nu răspundea. Astfel, Rusu M. după ce a luat banii, a dispărut, locul aflării nu era cunoscut, iar comanda nu a fost îndeplinită; - *declarațiile martorului Gheorghita M.* (f.d.43, 157, vol.I) care a declarat că până la cele întâmplate pe inculpat nu l-a cunoscut. Locuiește pe adresa str. Socoleni 10, ap. 208, mun. Chișinău împreună cu fiica și ginerele său Rusu Vitalie. Prin luna octombrie 2013, ginerele său Rusu V. a venit la domiciliu cu o persoană necunoscută pe nume „Marin”, care din spusele ginerelui urma, să efectueze lucrări de reparație în apartament. Persoana dată a comunicat că reprezintă o firmă care se ocupă cu reparațiile în apartament, unde activează și el. Apoi, a scos dintr-o mapă o bucată de hârtie scrisă, pe care se observa o cerere către directorul firmei date, unde urma să fie indicate lucrările care trebuiau să fie efectuate. Ginerele a semnat foaia menționată, după care în prezența sa i-a transmis suma de 6160 lei ca avans, deoarece urma să fie procurate materiale pentru construcție. După ce ginerele Rusu V. i-a transmis banii, persoana pe nume „Marin”, a comunicat că dacă nu are încredere să se deplaseze la locul unde locuiește ca să-i prezinte actele sale personale. Ambii au ieșit din casă și au plecat. Peste un timp, ginerele s-a întors acasă și i-a arătat buletinul de identitate în original, unde a văzut că persoana dată fiind: Rusu Marin Valerian, a.n.19.10.1990. Ulterior, Rusu V. îl telefona pentru a vedea din ce motiv nu sunt efectuate careva lucrări de reparație, la care primea răspuns că

nu găsește persoane care să se ocupe cu reparația. Peste o perioadă de timp Rusu V. i-a comunicat că inculpatul a dispărut, iar la telefon nu răspunde. Ea a fost prezentă în momentul când ginerele său i-a transmis bani persoanei pe nume „Marin”; - *plângerea părții vătămate Rusu V. din 10.04.2014* (f.d.10, vol.I) care solicită atragerea la răspundere a cet. Rusu M., care prin înșelăciune și abuz de încredere prezentându-se ca lucrător al firmei „Repar” SRL, la 28.10.2013 sub pretextul ca să-i facă reparație în apartament a însușit de la el bani în sumă de 6160 lei; - *cerere (contract) din 28.10.2013* (f.d.12, vol.I); - *procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Rusu V. și învinuitul Rusu M.* (f.d.72,vol.I), unde persoana învinuită Rusu M. a refuzat să participe la confruntare, probe care, analizate în ansamblu, coroborează între ele, nu trezesc careva dubii, confirmă vina acestuia în infracțiunea de escrocherie și combat argumentele lui, precum că nu a comis infracțiunea dată.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, nu este întemeiată critica din recursul recurentului, ce ține de aprecierea și interpretarea eronată în opinia acestuia a probelor, ce a dus la stabilirea greșită a faptelor, deoarece instanța de apel, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de către părți, dând citire proceselor-verbale și altor documente, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și ca urmare corect a stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția lui Rusu Marin.

Probele administrate în cauză dovedesc în mod cert, că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit.c) Cod penal. Astfel, instanța de apel a soluționat cazul examinând toate probele în ansamblu, unele probe fiind motivat respinse, altele acceptate. Totodată, instanța de recurs ține să remarce faptul că, la aprecierea probelor judecătoria sunt independenți, nefiind legați de opinia altor persoane, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Colegiul constată că la caz nu este prezentă nici o discordanță între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Totodată, Colegiul penal menționează că în împrejurările descrise mai sus, Rusu Marin la 28 octombrie 2013, urmărind scopul cupidant, prin abuz

de încredere și înșelăciune, a dobândit ilicit de la partea vătămată Rusu Vitalie bani în sumă de 6 160 lei, cauzându-i acestuia o pagubă materială în proporții considerabile.

Astfel, inculpatul, prin crearea unei situații de încredere, sub pretextul efectuării lucrărilor de reparație în apartamentul victimei, prezentându-se ca persoană responsabilă a SRL „RepAp”- coordonator, i-a prezentat o cerere cu conținut fals, ducându-l în eroare, l-a convins să-i transmită benevol bani în sumă de 6160 lei, iar ulterior s-a eschivat de la executarea obligațiilor asumate, ascuzându-se.

Mai mult ca atât, potrivit informației SIC „Acces” s-a stabilit că întreprinderea SRL „RepAp” nici nu există, iar inculpatul și partea vătămată au semnat cerere (contract) din 28 octombrie 2013, care are caracter fictiv.

Prin urmare, deoarece SRL „RepAp” nu există, iar inculpatul nu desfășura careva gen de lucrări de construcție, victima a fost înșelată, având o reprezentare greșită a situației din partea lui Rusu Marin, lucru ce l-a determinat de a transmite voit banii săi în sumă de 6160 lei.

În acest mod, inculpatul, prin comportamentul său, bazat pe înșelăciune și abuz de încredere a exercitat o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei, deposedând-o de bani în proporții considerabile. Acesta a prezentat vădit fals realitatea, a exploatat conștient raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă, a ascuns faptele în împrejurările reale ale cazului, a căror necunoaștere au determinat eroarea victimei privind legalitatea transmiterii banilor către el, după care s-a eschivat de la îndeplinirea obligației asumate.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament este calificat ca escrocherie, deoarece în cazul dat, inculpatul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Potrivit literaturii juridice, în cazul escrocheriei, *victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau abuzului de încredere.*

În speță, s-a constatat cu certitudine că inculpatul dobândind, prin înșelăciune și abuz de încredere, bunurile părții vătămate și anume bani în sumă de 6160 lei, i-a cauzat acestuia daune materiale în proporții considerabile.

Toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpatului Rusu Marin în comiterea infracțiunii ce i

se impută (art. 190 alin.(2) lit.c) Cod penal), iar temei pentru casarea hotărârii judecătorești lipsesc.

La fel, Colegiul penal remarcă că inculpatul nu este la prima abatere, având antecedente penale, fapt confirmat prin copiile sentințelor anexate la dosar (f.d.171-172, 214-215,vol.I), infracțiuni comise înainte de infracțiunea din speță, cât și ulterior.

Instanța de recurs menționează că în acțiunile inculpatului sunt prezente semnele constitutive ale infracțiunii imputate, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infracțiunii date, nu poate servi temei de menținere a sentinței prin care Rusu M. a fost achitat pe învinuirea adusă în baza art. 190 alin.(2) lit.c) Cod penal, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de escrocherie și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Astfel, Colegiul penal constată că acțiunilor inculpatului Rusu M. i s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar măsura de pedeapsă acestuia i s-a stabilit cu respectarea prevederilor art. 61, 75, 84 Cod penal, ținându-se seama de gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana celui vinovat și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, astfel temeiuri de a interveni în hotărârea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să decidă asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8.2. Cu referire la recursul declarat de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Totodată, instanța de recurs atestă că potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sunt în drept să declare recurs ordinar.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 18 martie 2016, în prezența participanților la proces: acuzatorului de stat și avocatului inculpatului Căpățînă I., aceștia fiind anunțați că pronunțarea integrală a deciziei motivate va avea loc la 18 aprilie 2016, ora 14⁰⁰, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.216-224, vol.I).

Decizia motivată a fost pronunțată la 18 aprilie 2016, iar termenul de declarare a recursului conform art. 231 alin (3) Cod de procedură penală, a început să decurgă *din 19 aprilie 2016* și s-a încheiat *la 18 mai 2016*. Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016, care se contestă a fost pronunțată integral la 18 aprilie 2016, iar recursul ordinar declarat de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Rusu M. a fost întocmit și expediat de la Oficiul Poștal nr. 12 Chișinău la 11 iunie 2016, și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 14 iunie 2016 (f.d.7-18, vol.II), prin urmare, a fost declarat peste termenul de 30 de zile stabilit de lege.

În conformitate cu prevederile art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Mai mult ca atât, avocatul Căpățînă I. în numele inculpatului a invocat în recursul ordinar declarat că a făcut cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel la 18 mai 2016, data când înștiințarea și decizia motivată a parvenit la biroul avocatului, anexând ca dovadă copia plicului.

În circumstanțele stabilite, data de 18 mai 2016 nu poate fi considerată începutul curgerii termenului de declarare a recursului ordinar pentru avocat, de vreme ce în lege este stipulat clar că acest termen se calculează de la data pronunțării deciziei, în speță din 18 aprilie 2016, când a avut loc pronunțarea deciziei și care în aceeași zi a fost publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău, având posibilitatea în aceeași zi să i-a cunoștință de conținutul deciziei.

Astfel, avocatul Căpățînă Ion cunoștea că la 18 aprilie 2016 va avea loc pronunțarea integrală a deciziei instanței de apel în cauza penală în privința lui Rusu Marin, însă nu a atacat-o în termenii legali.

În acest context, instanța de recurs atestă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare Colegiul penal conchide că, recursul ordinar declarat de avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Rusu M. este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate în cauza penală în privința lui *Rusu Marin Valerian*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2016, de inculpat, ca fiind vădit neîntemeiat și de avocatul Căpățînă Ion în numele acestuia, ca declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 decembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti